

Шілде айынғы Адал азамат біртұтас тәрбие бағдарламасы негізінде жасалған картотека

Қаржылық сауаттылық

Тақырыбы: «Дүкенге саяхат»

Міндеті: Ақшаның қызметі туралы қарапайым түсінік қалыптастыру.

Іс-әрекет барысы: «Дүкен» бұрышы ұйымдастырылады. Балалар сатушы және сатып алушы рөлдерін орындайды. Ойыншық ақшамен қажетті затты сатып алып, ақшаны санап төлейді. Кейін «Қажет пе, әлде қажет емес пе?» ойынында күнделікті қажетті заттарды таңдап, сатып алу себебін түсіндіреді.

Құқықтық сауаттылық

Тақырыбы: «Менің құқықтарым»

Міндеті: Баланың негізгі құқықтары туралы түсінік қалыптастыру.

Іс-әрекет барысы: Балаларға білім алу, демалу, ойнау, отбасында өмір сүру құқықтары бейнеленген суреттер көрсетіледі. Кейін «**Құқығымды тап**» ойыны өткізіледі. Балалар әр суретті сәйкес құқықпен байланыстырып, өз ойларын айтады.

Тәжірибе жасау

Тақырыбы: «Су мен май»

Міндеті: Балалардың зерттеушілік қызығушылығын дамыту.

Іс-әрекет барысы: Мөлдір ыдысқа су құйылып, үстіне май қосылады. Балалар судың және майдың араласпайтынын бақылайды. Кейін ыдысты шайқап, біраз уақыттан соң майдың қайтадан бетіне қалқып шығатынын көреді. Өз бақылаулары бойынша қорытынды жасайды.

Ұлттық құндылық

Тақырыбы: «Қазақтың ұлттық бұйымдары»

Міндеті: Ұлттық мұраға құрмет сезімін қалыптастыру.

Іс-әрекет барысы: Балаларға домбыра, қамшы, киіз үй, бесік, ою-өрнек бейнеленген суреттер көрсетіледі. Әр бұйымның атауы мен қолданылуы туралы әңгімелейді. Кейін «**Кім жылдам орналастырады?**» ойыны ойналады. Балалар ұлттық бұйымдарды киіз үйдің ішіне қажетті орнына орналастырып, олардың не үшін қолданылатынын айтып береді.

Логика

Тақырыбы: «Зандылықты жалғастыр»

Міндеті: Логикалық ойлауын, зейінін дамыту.

Іс-әрекет барысы: Балаларға түстер, пішіндер және заттар белгілі бір ретпен орналастырылған карточкалар ұсынылады. Олар зандылықты байқап, келесі суретті немесе пішінді дұрыс тандайды. Кейін «**Артық затты тап**» ойынында әр топтағы артық суретті тауып, өз жауабын дәлелдейді.

Ұлттық құндылық

Тақырыбы: «Ұлттық ойын – халық мұрасы»

Міндеті: Ұлттық ойындарға қызығушылықтарын арттыру.

Іс-әрекет барысы: Балаларға асық, орамал, арқан сияқты ұлттық ойын құралдары көрсетіледі. Әр құралдың қандай ойынға арналғанын анықтайды. Кейін «**Ойынды тап**» ойынында ойынның шарты сипатталады, балалар оның «Ханталапай», «Арқан тарту», «Сақина салу», «Тақия тастамақ» сияқты қай ойын екенін тауып, ережесін айтып береді. Ұлттық ойындарымен таныстыру, ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу және ұлттық құндылықтарға қызығушылығын арттыру.

Іс-әрекет барысы:

Тәрбиеші балаларға асық, тақия, орамал сияқты ұлттық ойын құралдарын көрсетіп, олардың қолданылуы туралы әңгімелейді. Кейін «Ханталапай» ойыны ұйымдастырылады. Балалар шашылған асықтарды белгі бойынша жылдам жинайды. Ойын соңында асықтарды түстеріне және көлеміне қарай сұрыптап, санайды. Тәрбиеші ұлттық ойындардың балаларды шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелейтінін түсіндіреді.

Логика

Тақырыбы: «Кім қайда тұрады?»

Міндеті: Логикалық ойлау мен салыстыру қабілеттерін дамыту.

Іс-әрекет барысы: Балаларға жануарлар мен олардың мекендерінің суреттері ұсынылады. Олар жануарларды өз мекенімен сәйкестендіріп, таңдауларын түсіндіреді. Кейін «Неліктен?» сұрақтарына жауап береді.

Қаржылық сауаттылық

Тақырыбы: «Үнемдей білейік»

Міндеті: Ұқыптылық пен үнемшілдікке тәрбиелеу.

Іс-әрекет барысы: Балаларға жарықты өшіру, суды босқа ағызбау, ойыншықтарды күтіп ұстау бейнеленген суреттер көрсетіледі. «**Үнемдеймін – үнемдемеймін**» ойынында әр әрекеттің дұрыс немесе бұрыс екенін анықтап, себебін түсіндіреді.

Құқықтық сауаттылық

Тақырыбы: «Менің міндеттерім»

Міндеті: Баланың міндеттері туралы түсінік қалыптастыру.

Іс-әрекет барысы: Балаларға топтағы ережелер бейнеленген суреттер ұсынылады. «**Дұрыс әрекетті таңда**» ойынында ойыншықты жинау, досына көмектесу, кезек күту сияқты әрекеттерді таңдап, олардың не үшін қажет екенін айтады.

Тәжірибе жасау

Тақырыбы: «Магниттің күші»

Міндеті: Магниттің қасиеттерімен таныстыру.

Іс-әрекет барысы: Балаларға магнит және әртүрлі заттар (қағаз, темір қыстырғыш, ағаш таяқша, пластмасса қақпақ) ұсынылады. Магниттің қандай заттарды тартатынын тәжірибе арқылы анықтап, нәтижесін салыстырады.

Ұлттық құндылық

Тақырыбы: «Ою-өрнек сыры»

Міндеті: Қазақтың ою-өрнектеріне қызығушылықтарын дамыту.

Іс-әрекет барысы: Балаларға бірнеше ұлттық ою түрлері көрсетіледі. Олардың атауын қайталап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтайды. «**Өрнекті жалғастыр**» логикалық тапсырмасында өрнектің жалғасын тауып орналастырады.

Логика

Тақырыбы: «Салыстыр және тап»

Міндеті: Заттарды салыстыру және талдау дағдыларын дамыту.

Іс-әрекет барысы: Балаларға көлемі, ұзындығы және пішіні әртүрлі заттар ұсынылады. Олар үлкен-кіші, ұзын-қысқа, ауыр-жеңіл белгілері бойынша салыстырып, ретімен орналастырады.

Қаржылық сауаттылық

Тақырыбы: «Отбасылық сатып алу»

Міндеті: Қажетті заттарды таңдай білуге үйрету.

Іс-әрекет барысы: Балаларға азық-түлік, ойыншық, киім, тұрмыстық заттардың суреттері беріледі. Белгілі мөлшердегі ойыншық ақшамен тек ең қажетті заттарды таңдап сатып алады және таңдау себебін түсіндіреді.

Қаржылық сауаттылық

Тақырыбы: «Ақша қайдан келеді?»

Міндеті: Еңбектің және ақшаның байланысы туралы түсінік қалыптастыру.

Іс-әрекет барысы: Әртүрлі мамандық иелерінің суреттері қарастырылады. Балалар әр адамның еңбегі үшін еңбекақы алатынын түсінеді. «**Кім не істейді?**» ойынында мамандықтарды атқаратын қызметімен сәйкестендіреді.

Тәжірибе жасау

Тақырыбы: «Түс өзгерту құпиясы»

Міндеті: Түстердің араласуы туралы түсінік қалыптастыру.

Іс-әрекет барысы: Балалар қызыл, көк және сары бояуларды араластырып, қандай жаңа түстер шығатынын бақылайды. Әр араластырудан кейін нәтижесін айтып, өз қорытындысын жасайды.

Құқықтық сауаттылық

Тақырыбы: «Қауіпсіз мінез-құлық»

Міндеті: Қауіпсіздік ережелерін сақтауға үйрету.

Іс-әрекет барысы: Балаларға үйде, көшеде және балабақшада болатын түрлі жағдаяттар бейнеленген суреттер ұсынылады. «**Дұрыс па, бұрыс па?**» ойынында қауіпсіз әрекеттерді таңдап, себебін түсіндіреді.

Тәжірибе жасау

Тақырыбы: «Ауа бар ма?»

Міндеті: Ауаның бар екенін тәжірибе арқылы дәлелдеу.

Іс-әрекет барысы: Балалар стаканды төңкеріп суға батырады. Судың стакан ішіне толық кірмейтінін байқайды. Кейін стаканды қисайтып, шыққан ауа көпіршіктерін бақылайды. Ауаның көзге көрінбесе де орын алатыны туралы қорытынды жасайды.

Ұлттық құндылық

Тақырыбы: «Ұлттық киімдер»

Міндеті: Ұлттық киімдерді танып, құрметтеуге тәрбиелеу.

Іс-әрекет барысы: Камзол, сәукеле, шапан, тақия суреттері көрсетіледі. Балалар олардың атауын айтып, кім киетінін анықтайды. «**Киімді таңда**» ойынында ұлттық киімдерді қыз бен ұлдың бейнесіне сәйкестендіреді.

Логика

Тақырыбы: «Көлеңкесін тап»

Міндеті: Зейінін және салыстыру қабілетін дамыту.

Іс-әрекет барысы: Балаларға түрлі заттардың түрлі-түсті суреттері мен олардың көлеңкелері беріледі. Әр затты өзінің көлеңкесімен сәйкестендіріп, таңдауларын түсіндіреді.

Қаржылық сауаттылық

Тақырыбы: «Тиынды дұрыс жұмса»

Міндеті: Ақшаны орынды пайдалануға үйрету.

Іс-әрекет барысы: Балаларға ойыншық ақша және дүкендегі заттардың бағасы ұсынылады. Берілген қаражатқа қажетті заттарды ғана таңдап алады. Неліктен дәл сол заттарды таңдағанын түсіндіреді.

Құқықтық сауаттылық

Тақырыбы: «Менің таңдауым»

Міндеті: Өз пікірін еркін айтуға және өзгелердің пікірін құрметтеуге үйрету.

Іс-әрекет барысы: Балаларға бірнеше ойын ұсынылады. Әр бала өзіне ұнаған ойынды таңдап, таңдау себебін айтады. Қалған балалар оның пікірін тыңдап, құрмет көрсетеді.

Тәжірибе жасау

Тақырыбы: «Қандай зат жүзеді?»

Міндеті: Заттардың суда жүзу және бату қасиеттерін анықтау.

Іс-әрекет барысы: Балалар су құйылған ыдысқа ағаш, тас, пластмасса, темір және қағаз сияқты заттарды кезекпен салады. Қай заттың жүзетінін, қайсысының бататынын бақылап, нәтижесін салыстырып қорытынды жасайды.

Ұлттық құндылық

Тақырыбы: «Ұлттық киімдер»

Міндеті: Ұлттық киімдерді танып, құрметтеуге тәрбиелеу.

Іс-әрекет барысы: Камзол, сәукеле, шапан, тақия суреттері көрсетіледі. Балалар олардың атауын айтып, кім киетінін анықтайды. «**Киімді таңда**» ойынында ұлттық киімдерді қыз бен ұлдың бейнесіне сәйкестендіреді.